

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9Csp/58/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519203144
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2020:3519203144.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom samosudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 1, IČO: 31320155, zast. Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Martin, Jilemnického 4012/30, IČO: 36715352, proti žalovanému: W. V., N.. F. XX.XX.XXXX, A. V., F. Š. XXX/XX, o zaplatenie 359,34 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 289,05 Eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 04.04.2017 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietá.

III. Žalobcovi sa priznáva voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 60%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd žalovaného zaviazal k zaplateniu sumy 359,34 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 04.04.2017 do zaplatenia a k náhrade trov konania. Uviedol, že je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. Táto spoločnosť a žalovaný uzatvorili dňa 11.08.2016 Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému pôžičku vo výške 500,- Eur. V danom prípade ide o tzv. webovú zmluvu, ktorá je uzatváraná prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie (cez internet), tzn. bez vyhotovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere v listinnej forme podpísanej zmluvnými stranami. Zmluve samotnej predchádza uzatvorenie tzv. rámcovej zmluvy (pozn.: môže mať rôzne názvy, napr. Zmluva o využívaní klientskej zóny), predmetom ktorej je popis spolupráce pri uzatváraní zmlúv o úvere prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie. Pokiaľ už bol žalovaný evidovaný žalobcom ako klient na základe iných, skôr uzatvorených zmlúv, ani samotná rámcová zmluva neobsahuje podpis strán. Podľa tejto zmluvy mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach po 12,77 Eur. Do podania žaloby uhradil žalovaný z pôžičky sumu 210,95 Eur. Keďže žalovaný porušil svoju povinnosť splácať pôžičku, žalobca listom - predžalobná upomienka zo dňa 26.01.2017, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, pričom žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. K úhrade dlžných splátok nedošlo. Žalobca dňa 19.03.2017 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 29.03.2017. Do dnešného dňa žalovaný dlžné splátky neuhradil. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 359,34 Eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, dôkazy a tvrdenia žalobcu nespochybnil.

3. Súd vykonal dokazovanie Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 05.12.2014 č. XXXXXXXXXXXX, Zmluvou o poskytovaní služieb, Oznamením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 29.03.2017, Prehľadom splátok a úhrad, Notárskou zápisnicou JUDr. Ľubice Floriánovej N 3283/2017, NZ 54215, NCRis 55029/2017, Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.01.2017.

4. Medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., a žalovaným bola dňa 04.08.2016 uzatvorená Zmluva o poskytovaní služieb. Táto skutočnosť medzi stranami nebola sporná. Predmetom zmluvy bol spôsob uzatvárania zmlúv o službách CFH na základe žiadosti klienta akceptovanej CFH, alebo klientom akceptovanej ponuky CFH pomocou prostriedkov diaľkovej komunikácie a spôsob identifikácie klienta s využitím autentifikačných prvkov jedinečne klientovi pridelených. Následne formou diaľkovej komunikácie bola medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., a žalovaným uzatvorená dňa 08.08.2016 Zmluva, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý reálne bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 500,-Eur, pričom tento úver mal žalovaný splácať v splátkach po 12,77 Eur. Celkové náklady spotrebiteľa boli vo výške 266,20 Eur, takže celková čiastka, ktorú mal žalovaný uhradiť bola 766,20 Eur. Počet splátok bol dohodnutý na 60. Fixná úroková ročná sadzba bola vo výške 19,90%, priemerná hodnota RPMN bola vo výške 20,29%, RPMN vo výške 19,88 %. Prvá splátka bola splatná 20.09.2016, termín konečnej splatnosti bol 20.08.2021. Odplata bola vo výške 19,88%. Ďalšie splátky boli splatná vždy 20. deň v mesiaci. Zmluva mala trvať do splatenia všetkých záväzkov žalovaného podľa zmluvy. Súčasťou zmluvy bol podrobný splátkový kalendár.

5. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.01.2017 vyzval pôvodný veriteľ Consumer Finance Holding, a.s., žalovaného na zaplatenie sumy 38,31 Eur, čo bol nedoplatok na splátkach úveru. Žalovaný bol upozornený na možnosť zosplatenia úveru v prípade neuhradenia dlžnej sumy. Podľa pripojenej doručky žalovaný upomienku prevzal dňa 09.02.2017.

6. Listom označeným ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ pôvodný veriteľ Consumer Finance Holding, a.s., vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok vo výške 502,13 Eur s tým, že celý dlh žalovaného sa stal splatným naraz.

7. Z Prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný uhradil Právnomu predchodcovi žalobcu z poskytnutého úveru sumu 210,95 Eur.

8. Z údajov zapísaných v obchodnom registri Okresného súdu Prešov, oddiel Sa, vložka č. 10315/P, súd zistil, že pôvodný veriteľ Consumer Finance Holding, a.s., bol odo dňa 01.01.2018 z obchodného registra dobrovoľne vymazaný, pričom v dôsledku rozdelenia sa univerzálnymi nástupcami stali spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155, a VÚB Leasing, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 1, IČO: 31 318 045. Projekt rozdelenia zlúčením bol dňa 11.12.2017 spísaný vo forme notárskej zápisnice notárkou JUDr. Ľubicou Floriánovou, so sídlom Notárskeho úradu v Bratislave, na Hodžovom námestí č. 3. V zmysle Projektu rozdelenia zlúčením uzatvoreného medzi dotknutými obchodnými spoločnosťami sa spoločnosť VÚB, a.s., stala právnym nástupcom zanikajúcej spoločnosti, keďže predmetná vec sa netýka produktov QCar a Triangel - splátkový predaj, v prípade ktorých všetky práva a povinnosti z existujúcich právnych vzťahov preberá spoločnosť VÚB Leasing, a.s.

9. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 53 ods. 1, 3, 5, 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To

neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

11. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

12. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon č. 102/2014 Z. z.“), tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti predávajúcich pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho, podmienky organizovania predajných akcií a predaja tovaru alebo poskytovania služieb na predajných akciách a pôsobnosť orgánov dohľadu pri kontrole dodržiavania tohto zákona.

13. Podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 102/2014 Z. z., zmluvou uzavretou na diaľku sa na účely tohto zákona rozumie zmluva medzi predávajúcim a spotrebiteľom dohodnutá a uzavretá výlučne prostredníctvom jedného alebo viacerých prostriedkov diaľkovej komunikácie bez súčasnej fyzickej prítomnosti predávajúceho a spotrebiteľa, najmä využitím webového sídla, elektronickej pošty, telefónu, faxu, adresného listu alebo ponukového katalógu.

14. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

15 Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným bola uzavretá na diaľku zmluva o spotrebiteľskom úvere, pričom táto zmluva je zároveň zmluvou spotrebiteľskou. Z predloženej Zmluvy je celkom zrejmé, že sa jedná o formulárovú zmluvu vopred pripravenú pôvodným veriteľom Consumer Finance Holding, a.s., ktorej obsah pred jej uzavretím žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva uzavretá medzi pôvodným veriteľom Consumer Finance Holding, a.s., a žalovaným je zmluvou, na ktorú je potrebné aplikovať režim spotrebiteľských zmlúv, a tak podlieha kontrole z hľadiska neprijateľnosti zmluvných podmienok a z hľadiska iných ustanovení na ochranu spotrebiteľa.

16. Na základe tejto zmluvy bol žalovanému reálne poskytnutý úver vo výške 500,- Eur. Žalovaný poskytnutý úver splatil iba čiastočne vo výške 210,95 Eur.

17. Súd preskúmal dohodnuté úroky z úveru a zistil, že tieto sú podľa názoru súdu v hrubom rozpore s dobrými mravmi, nakoľko podľa zverejnených priemerných úrokových sadziieb na webovom sídle Národnej banky Slovenska pre spotrebiteľské úvery v rozhodujúcom období (t.j. ku dňu 08.08.2016, kedy bola uzavretá Zmluva) v kategórii Nové úvery pre domácnosti, pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou 1-5 rokov predstavovala úroková sadzba hodnotu 7,89% ročne. V Zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 19,90%, čo je zjavne v rozpore s dobrými mravmi.

18. Dobré mravy patria medzi všeobecné uznávané zásady konania, na ktoré je povinný súd zo svojej úradnej moci prihliadať. Je potrebné zistiť, či tieto boli v jednotlivých právnych vzťahoch medzi účastníkmi konania dodržané, a pokiaľ tomu tak nie je, docieliť, aby slabšia zmluvná strana - v tomto prípade spotrebiteľ, bola pred takýmito praktikami zo strany veriteľov ochránená.

19. Dobré mravy predstavujú pojem, ktorý nie je presne zákonom definovaný, ale môžeme ho považovať za súhrn takých etických hodnôt, ktoré sú všeobecné uznávané a ktoré sú určitou etikou a morálnou vodiacou linkou pri vzniku, zmene alebo zániku právnych vzťahov v demokratickej spoločnosti.

20. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Pri dojednávaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácií pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácií sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako 100% oproti priemeru bánk (viď napríklad rozhodnutie Krajského súdu Trenčín vo veci vedenej pod sp. zn. 27Co/46/2019).

21. Úroková miera dohodnutá medzi stranami konania prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. V čase poskytnutia úveru bola priemerná výška úroku za novoposkytnuté spotrebiteľské úvery vo výške 7,89%, pričom dohodnutá úroková miera medzi stranami konania bola vo výške 19,90%, čo je zhruba dva a pol násobok obvyklej úrokovej miery poskytovanej finančnými inštitúciami v rozhodujúcom období. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné, nemožno ich ďalej moderovať a tým sú poskytnuté úvery z uvedeného dôvodu bezúčelné.

22. Žalobcovi ako právnomu nástupcovi veriteľa preto vzniklo právo iba na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých žalovanému. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému sumu 500,- Eur, z ktorej mu žalovaný vrátil sumu 210,95 Eur. Súd preto žalovaného zaviazal k zaplateniu sumy 289,05 Eur. Vo zvyšnej časti týkajúcej sa zaplatenia istiny súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

23. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatky z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

24. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom ku dňu vzniku omeškania výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Žalovaný po tom, čo bol vyzvaný na zaplatenie celej dlžnej sumy k úhrade nepristúpil, dostal sa tak do omeškania a je povinný platiť úrok z omeškania. Súd preto žalovaného zaviazal aj k zaplateniu úroku z omeškania vo výške 5% ročne požadovanej žalobcom, a to od 04.04.2017 do zaplatenia, keďže splatnosť celého dlhu nastala už 19.03.2017.

26. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

27. V súlade so zákonným ustanovením § 255 ods. 2 C.s.p. súd priznal v spore úspešnejšiemu žalobcovi pomernú časť náhrady trov konania. Úspech žalobcu v konaní predstavuje 80%, jeho neúspech 20%. Súd preto priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60%. V súlade s ustanovením § 262 ods. 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia tohto rozsudku na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom. Odvolanie spolu s prílohami je potrebné podať v toľkých vyhotoveniach, aby jedno vyhotovenie zostalo na súde a ďalšie vyhotovenia mohli byť doručené ostatným stranám sporu (dvojmo).

V odvolaní je potrebné uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka (uviesť spisovú značku) čo sa odvolaním sleduje. Odvolanie musí byť podpísané.

V odvolaní sa tiež uvedie, proti ktorému rozhodnutiu súdu odvolanie smeruje (uviesť dátum jeho vydania a číslo konania uvedené na prvej strane rozhodnutia v pravom hornom rohu), v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh- zmeny rozhodnutia, zrušenia rozhodnutia).

V prípade nespĺnenia povinnosti uloženej rozsudkom, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitných právnych predpisov.